

Dato
19. juni 2024
J nr.
2019-1184
LCH/ANMKR

Sendt med digital post

Afgørelse om ny vurdering af erstatning for værditab og salgsoption

1. Sagens afgørelse

Du har den 16. oktober 2022 anmeldt krav om salgsoption og den 1. september 2023 har du anmodet om ny vurdering af værditabets størrelse vedrørende Gungervej 4, 9460 Brovst, som følge af opstilling af vindmøller ved Nørre Økse Sø, herefter omtalt "anlægget".

Taksationsmyndigheden, bestående af formanden Lisa Hjerrild og den sagkyndige Frank Elefsen, har nu truffet afgørelse i sagen.

Afgørelse om en ny vurdering af værditabets størrelse er truffet i henhold til § 10, stk. 3 i lovbekendtgørelse nr. 53 af 18. januar 2019 på baggrund af genoptagelse af Taksationsmyndighedens tidligere afgørelse af 19. marts 2019 om erstatning for værditab. Taksationsmyndighedens afgørelse af 19. marts 2019 er med nærværende afgørelse genoptaget, jf. § 10 stk. 3. Nærværende afgørelse erstatter således den oprindelige afgørelse om betaling af erstatning for værditab.

Afgørelse om salgsoption er truffet i henhold til §§ 6-12 i lov om fremme af vedvarende energi jf. lovbekendtgørelse nr. 132 af 6. februar 2024 (VE-loven) samt overgangsbestemmelsen i lov nr. 738 af 30. maj 2020, § 5 stk. 9, hvorefter reglerne om salgsoption også gælder i de tilfælde, hvor Taksationsmyndigheden har truffet afgørelse om erstatning for værditab inden lovens ikrafttræden 1. juni 2020, men hvor byggetilladelse for anlægget ligger efter samme dato, 1. juni 2020.

Taksationsmyndigheden traf den 19. marts 2019 afgørelse om erstatning på 52.000 kr. for værditab på beboelsesejendommen ved opstillingen af vindmøllerne ved Nørre Økse Sø. Byggetilladelser for vindmølleprojektet er udstedt i perioden 18. januar 2023 til 3. februar 2023. Reglerne om salgsoption finder således også anvendelse for vindmølleprojektet ved Nørre Økse Sø.

Efter genoptagelse af sagen har Taksationsmyndigheden vurderet, at beboelsesejendommen pådrages et værditab på 110.000 kr. som følge af anlæggets opstilling. Taksationsmyndigheden har vurderet, at beboelsesejendommen er 1.050.000 kr. værd. Værditabet overstiger dermed 1 procent af beboelsesejendommens værdi, jf. § 6, stk. 4 i lovbekendtgørelse nr. 53 af 18. januar 2019. Du har derfor ret til at få

Sekretariat for Taksationsmyndigheden

Niels Bohrs Vej 8D
6700 Esbjerg

T: +45 3395 5819
E: post@tksm.dk

værditabet betalt af K/S Energipark Nørre Økse Sø, som opstiller af anlægget, jf. VE-loven § 6, stk. 1.

Betaling af erstatning for værditab forfalder ved opstilling af det første mølletårn, jf. VE-lovens § 6, stk. 5. Da møllerne er opstillet, forfalder erstatning for værditab til betaling umiddelbart efter meddelelse af denne afgørelse.

Opstiller har over for Taksationsmyndigheden oplyst, at værditabet der blev fastsat i medfør af Taksationsmyndighedens tidligere afgørelse, ikke er udbetalt.

Taksationsmyndigheden har vurderet salgsoptionens størrelse til 1.950.000 kr., som opstiller er forpligtet til at tilbyde at købe ejendommen for, jf. VE-lovens § 6 a, stk. 1.

Du skal senest den 10. februar 2025 meddele opstiller, såfremt du vil anvende salgsoptionen. Fristerne følger af VE-lovens § 6 a, stk. 5, og beregnes navnlig ud fra tidspunktet for anlæggets første producerede kilowatt-time, hvilket ifølge opstiller skete den 10. februar 2024.

Det påhviler ejeren at sikre, at salget af ejendommen kan ske i overensstemmelse med øvrig lovgivning, jf. bemærkningerne til § 6 a i forslaget til VE-loven. Udbetalt værditab vil blive modregnet i salgsoptionen, jf. VE-lovens § 6 a, stk. 6, 2. pkt.

Det fastsættes som vilkår for salgsoptionen, at:

- *Ejer skal drage omsorg for ejendommen frem til overtagelsesdagen*

Vilkåret er fastsat med hjemmel i VE-lovens § 7, stk. 1, forudsætningsvist, hvorefter Taksationsmyndigheden beslutter salgsoptionens størrelse på baggrund af en individuel vurdering, baseret på et øjebliksbillede af ejendommens stand på besigtigelsestidspunktet. Med vilkåret om at drage omsorg for ejendommen frem til overtagelsesdagen, varetages et hensyn til at sikre overensstemmelse mellem forudsætningerne bag vurderingen og forholdene på det senere tidspunkt, hvor opstiller eventuelt overtager ejendommen.

Det bemærkes, at vilkår for salgsoptionens indfrielse aftales mellem ejer og opstiller, jf. VE-lovens § 6 a, stk. 6, 1. pkt.

2. Sagens VE-anlæg (gengivet fra VVM-redegørelsen)

Det fremgår af plangrundlaget, at vindmølleprojektet består af 11 vindmøller i fire rækker, der er etableret ved Nørre Økse Sø. Projektet er et repowering-projekt, hvor de eksisterende 23 vindmøller i området er blevet udskiftet med 11 nye og større vindmøller. Møllerne har en totalhøjde på 150 meter. Vindmøller med en totalhøjde på op til 150 meter vil have en væsentlig visuel indflydelse på omgivelserne og kan ses på stor afstand. Det fremgår af VVM-redegørelsen, at tårnet på den enkelte mølle er et malet konisk ståltårn. Hele vindmøllen er malet i en lys grå farve. Hver vindmølle er markeret med lavintensivt fast rødt lys på minimum 10 candela (svarende ca. til en 9 W glødepære), som vil være tændt hele døgnet. Lyset er først og fremmest orienteret mod luften, og set fra jorden vil det fortrinsvis være synligt inden for en afstand af 1,5 km.

3. Sagens oplysning

Taksationsmyndigheden har ved behandlingen af anmeldelsen inddraget alle oplysninger fremsendt af anmelder og opstiller, herunder bemærkninger, som parterne er

fremkommet med under besigtigelsesforretningen og parternes skriftlige og mundtlige indlæg til sagen.

Taksationsmyndigheden har forholdt sig til parternes bemærkninger. Såfremt indlæggene konkret har givet anledning til bemærkninger fra Taksationsmyndigheden, er disse indsat og behandlet i de relevante dele af afgørelsens begrundelse.

Taksationsmyndigheden har til belysning af anmeldelsen endvidere indhentet dokumentation vedrørende det retlige grundlag for projektet, herunder VVM-redegørelse og -tilladelse, byggetilladelse mv. Der er endvidere indhentet dokumentation fra offentlige registre om ejers ejendom, fra tinglysning.dk og OIS.dk. Disse oplysninger er inddraget i det omfang, det er vurderet af betydning for afgørelsen. Der henvises herom til afgørelsens begrundelse nedenfor.

Se nærmere om den indhentede dokumentation i bilag 1 til afgørelsen.

4. Retligt grundlag

Taksationsmyndigheden træffer afgørelse om værditabets og salgsoptionens størrelse på baggrund af en individuel vurdering, jf. VE-lovens § 7, stk. 1. Opstilleren skal betale et tilkendt værditab til ejeren, jf. § 6, stk. 1, og tilbyde at købe ejendommen ved tilkendt salgsoption, jf. § 6 a.

Afgørelsen om en ny vurdering af værditabets størrelse er truffet efter genoptagelse i henhold til § 10, stk. 3 i lovbekendtgørelse nr. 53 af 18. januar 2019 på baggrund af Taksationsmyndighedens tidligere afgørelse af 19. marts 2019 om erstatning for værditab.

Efter de tidligere regler om betaling af erstatning for værditab, blev afgørelse om værditab truffet før opstillingen af vindmøllerne (gammel ordning). Såfremt møllerne ikke var opstillet 3 år efter afgørelsen om værditabsersatning, havde både anmelderen og mulighed for at anmode om at få foretaget en ny vurdering af værditabets størrelse, når møllerne er opstillet.

Ved en ny vurdering af værditabets størrelse foretager Taksationsmyndigheden en ny vurdering af værditabets størrelse på baggrund af forholdene på opstillingstidspunktet, jf. § 10, stk. 3 i lovbekendtgørelse nr. 53 af 18. januar 2019. Afgørelsen om en ny vurdering af værditabets størrelse er truffet i henhold til § 10, stk. 3 på baggrund af genoptagelse af Taksationsmyndighedens tidligere afgørelse om erstatning for værditab af 19. marts 2019.

Ifølge VE-lovens § 6, stk. 1 skal den, der ved opstilling af anlægget forårsager et værditab på en beboelsesejendom, betale for det, medmindre værditabet udgør 1 procent eller derunder af beboelsesejendommens værdi.

Ved beboelsesejendommen forstås ifølge lovens § 6, stk. 2 fast ejendom, der lovligt kan anvendes til permanent eller midlertidig beboelse. Værditabsordningen omfatter ifølge bestemmelsen også de nære udendørsarealer, der anvendes som en naturlig del af beboelsen. Værdien af øvrige bygninger og fjernere dele af ejendommen, f.eks. marker, udhuse, staldbygninger mv. indgår således ikke.

Efter VE-lovens § 6 a, stk. 1 og 2, skal den, der forårsager et værditab på en beboelsesejendom tilbyde ejeren at købe ejendommen ved *salgsoption*, hvis beboelses-

ejendommen er helt eller delvist beliggende i en afstand af op til seks gange vindmøllehøjden fra en vindmølle eller 200 meter fra nærmeste solcelleanlæg, og Taksationsmyndigheden har tilkendt værditabsbetaling på over 1 procent af beboelsesejendommens værdi. Hvis ejeren af beboelsesejendommen har medvirket til tabet, kan salgsoptionen beløbsmæssigt nedsættes eller bortfalde.

I forbindelse med salgsoption er det ejendommen – ikke blot beboelsesejendommen – som opstilleren af VE-anlægget skal tilbyde at købe, jf. § 6 a, stk. 1. Opstilleren skal med andre ord tilbyde at købe den matrikel, som beboelsen er opført på. Er der noteret flere matrikler på ejendommen, er det således kun en delmængde af den samlede ejendom, der indgår i værdiansættelsen af salgsoptionen, inklusive opførte bygninger og anlæg, der er afgrænset ved skellet for den matrikel, hvor beboelsen ligger. De øvrige dele af ejendommen indgår ikke i salgsoptionen. Denne delmængde af ejendommen omtales herefter "beboelsesmatriklen".

Ejeren skal senest 1 år efter anlæggets første producerede kilowatt-time meddele opstilleren, at ejeren ønsker at gøre brug af salgsoptionen. Tidsfristen er dog for landbrugsejendomme altid mindst 6 måneder og for øvrige ejendomme altid mindst 3 måneder fra det tidspunkt, hvor taksationsmyndighedens afgørelse efter § 7 foreligger.

5. Taksationsmyndighedens begrundelse

Taksationsmyndighedens vurdering af, om ejer skal tilkendes et værditab og størrelsen herpå, er baseret på oplysninger om bl.a. anlæggets afstand til beboelsesejendommen, højde, samt de forventede genevirkninger fra anlægget i øvrigt. Lokale forhold kan også påvirke vurderingen, som f.eks. hvis udsynet fra boligen er præget af eksisterende anlæg eller andre typer af tekniske anlæg end vedvarende energianlæg.

Til brug for en vurdering af værditabet foretages også en skønsmæssig ansættelse af beboelsesejendommens værdi, baseret på navnlig ejendomspriserne i området og observationerne under besigtigelsen. Denne værdi indgår i den samlede vurdering af værditabets størrelse. Salgsoption værdisættes på tilsvarende måde for beboelsesmatriklen.

5.1. Vurdering af ejendommens værdi

I det følgende afsnit er der redegjort nærmere for Taksationsmyndighedens vurdering af beboelsesejendommens værdi samt værdien af beboelsesmatriklen til brug for afgørelsen om salgsoption. Herefter følger en nærmere begrundelse for afgørelsen om værditab.

5.1.1. Beboelsesejendommen og de nære udendørs opholdsarealer

Taksationsmyndigheden har vurderet, at beboelsesejendommen er ca. 1.050.000 kr. værd i handel ogandel. Denne vurdering er baseret på den skønnede værdi af de beboelsesgodkendte dele af ejendommen på besigtigelsestidspunktet, herunder boligens nære udendørs opholdsarealer, som defineret i VE-loven, VE-lovens forarbejderne og Taksationsmyndighedens praksis, som der er redegjort for i afgørelsens afsnit 4.

Beboelsesejendommen er et enfamiliehus med hvidmalet murværk og med rødt vingetag. Boligen er opført i 1993 og løbende restaureret efterfølgende. Boligarealet

er 162 m² heraf 85 m² på 1. sal. Udover nævnte arealer er der integreret 40 m² registreret erhverv i boligen, der anvendes som kontor og dermed ikke medregnes i beboelsesejendommens værdi.

Boligen indeholder: entre, stor stue i åben forbindelse med nyere spisekøkken med udgang til sydvendt terrasse, 1 værelse, bryggers/vaskerum, stort vikualierum og lækkert badeværelse med bruseniche. Der er gulvvarme i alle klinkegulve. Der er endvidere 1. sal med soveværelse, stor stue/reposrum, 2 værelser. Der er flotte fyrretræsgulve på hele 1. salen. Der er mahognvinduer overalt i boligen.

Opvarmning sker ved ny luft-til-vand DVI varmepumpe. Forbrug i 2023 var 10.715 kW. Der er et gammelt fastbrændselsfy, som henstår i udhus. Det kan evt. benyttes, dog er skorsten frameldt fejning.

Boligen og udenomsarealerne fremstår i god velholdt stand. Der er stort haveanlæg, dels anlagt med græsplæne, dels område med frugttræer og buske, urtehave, drivhus m.m. Der er store arealer belagt med grus ved indkørsel, på holdeplads og hele vejen rundt om udhusene til haven. Der er flisebelagt terrasse mod syd.

Vandforsyning til ejendommen sker fra byens vandværk. Kloakafledning sker via septiktank til udsivning i grøft i et ikke godkendt anlæg.

Taksationsmyndigheden har ved værdiansættelsen af beboelsesejendommen lagt vægt på forholdene under besigtigelsen som redegjort for ovenfor, området, samt øvrige oplysninger i BBR. Taksationsmyndigheden har endvidere taget hensyn til beboelsesejendommens beliggenhed og karakter, generelle stand samt en vurdering af omsætningshastigheden på boliger af denne karakter ud fra markedsfaktorerne på tidspunktet for besigtigelsen (vurderingstidspunktet).

5.1.2. *Beboelsesmatriklen til brug for salgsoptionen*

Taksationsmyndighedens har vurderet, at beboelsesmatriklen på matrikelnummer 36a, hvor beboelsesejendommen er opført, er ca. 1.950.000. kr. værd i handel og vandel.

Denne vurdering er baseret på den skønnede værdi på besigtigelsestidspunktet af beboelsesmatriklen, som definereret i reglerne om salgsoption, VE-lovens forarbejder og Taksationsmyndighedens praksis, som der er redegjort nærmere for i afgørelsens afsnit 4. I forbindelse med vurderingen af salgsoptionens størrelse, har Taksationsmyndigheden lagt oplysningerne omkring beboelsesejendommen beskrevet ovenfor til grund. I tillæg dertil er følgende lagt til grund omkring beboelsesmatriklen i øvrigt:

I vurderingen til salgsoption er udover ovenstående boligdel, medvurderet hele matrikelnummer 36a, Bratskov Hgd. Brovst, på 1,5 ha. (14.522 m²) samt følgende udhuse m.m.:

BBR-bygning nr. 2: Værksted fra 1960, opført i mursten, der er hvidmalet og med nyere stålpladetag med undertag. Areal 214 m² med stor portåbning mod syd og indrettet med isoleret teknikrum til varmepumpedel, samt fyrrum med gl. fastbrændselsfy med akkumuleringstank.

BBR-bygning nr. 3: Lade fra 1972, opført i letbetonsten, der er hvidmalet og med nyere stålpladetag med undertag. Areal 234 m² indrettet med stor garageplads med stor portåbning samt plads til oplagring.

BBR-bygning nr. 4: Hønsehus ca. 15 m² + ekstra mindre udhus ca. 8 m².

Endvidere er medregnet værdi af 40 m² erhvervsdel i boligen.

Samlet grundareal til ejendommen er ca. 1,5 ha. (14522 m²).

Taksationsmyndigheden har ved værdiansættelsen af beboelsesmatriklen taget hensyn til beliggenhed og karakter, boligens og matriklens (inklusive bygninger) generelle stand, områdets prisniveau samt en vurdering af omsætningshastigheden på ejendomme af denne karakter ud fra markedsfaktorerne på tidspunktet for besigtigelsen.

5.2. Vurdering af værditabet

Taksationsmyndigheden har til brug for vurderingen af værditabet på beboelsesejendommen bl.a. lagt vægt på de opmålinger og beregninger, som opstiller har fået udarbejdet for projektet. Baseret på navnlig indtrykkene under besigtigelsen, beregningerne og opmålinger, vurderer Taksationsmyndigheden, at beboelsesejendommen pådrages et værditab på 110.000 kr. som følge af anlæggets opstilling. Der er redegjort nærmere i det følgende for de iagttagelser og oplysninger, der er tillagt vægt ved denne vurdering, hvorom det sammenfattende kan anføres, at den visuelle påvirkning har en betydning for værdien af beboelsesejendommen, særligt grundet udsynet fra beboelsens opholdsrum i stueetagen og særligt fra opholdsområdet og værelserne på 1. sal, samt den visuelle påvirkning fra de nære udendørs opholdsarealer. Dertil er det også tillagt en betydning, at der ifølge beregningerne vil forekomme skyggekast i betydeligt omfang, som dog begrænses af skygestop.

5.2.1. Visuel påvirkning

I vurderingen af anlæggets synlighed fra beboelsesejendommen, har Taksationsmyndigheden lagt vægt på følgende observationer og opmålinger.

Taksationsmyndigheden bemærker, at afstanden fra fotopunktet, der er placeret i den sydvendte have til anlæggets nærmeste tekniske elementer er 820 meter og at anlægget er placeret nordøst, øst og sydøst for ejendommen.

Fra boligen er der udsyn til anlægget fra følgende rum: Bryggers, køkken, spisestue, soveværelse, repos/opholdsrum og sydvendte værelser. Der er udsyn til møllerne fra bryggers nordvendte vindue, hvor møllerne ses mod øst ved tæt placering af vinduet. Fra køkkenet og spisestuen ses møllerne mod sydøst (en nacelle og 1 hel mølle gennem beplantning). Fra terrassedøren kan alle møller ses gennem beplantning og ved løvfald.

På 1. sal er der tydeligt udsyn til 8 møller fra soveværelset og fra repo/opholdsrum mod syd ses 3 møller mod øst og ved tæt placering ses 6 møller.

Fra de sydvendte værelse med skråvindue ses 2 møller og ved meget tæt placering af vinduet ses 3-4 møller.

Fra de nære udendørs opholdsarealer er der udsyn til anlægget fra have, indkørsel og gårdsplads.

Fra den sydvendte have ses alle møller mod sydøst og øst og ved løvfald er udsynet tidligere (alt efter placeringen). Fra den vestlige del af den sydvendte have ses alle

møller. Endvidere er der udsyn fra indkørslen og gårdspladsen til møllerne mod syd og fra urtehaven mod vest ses møllerne og fra hønsehuset.

Der var før opstillingen af anlægget udsyn til elmast mod syd.

5.2.2. Støjpåvirkning

I vurderingen af støjpåvirkningen fra anlægget har Taksationsmyndigheden lagt opstillers beregninger til grund.

Den eksisterende vindmøllestøj på beboelsesejendommen er beregnet til at udgøre 38,8 dB(A) ved 6 m/s og 39,9 dB(A) ved 8 m/s. Den samlede beregnede støj på beboelsesejendommen fra vindmøller efter opstilling af de nye vindmøller vil være på op til 38,6 dB(A) ved en vindhastighed på 6 m/s og op til 40,2 dB(A) ved en vindhastighed på 8 m/s. Dette kan sammenholdes med de maksimale støjgrænser, som fremgår af bekendtgørelse om støj fra vindmøller, jf. bekendtgørelse nr. 135 af 7. februar 2019, der ifølge § 4, stk. 1, nr. 1 ikke må overstige 42 dB(A) ved en vindhastighed 6 m/s og 44 dB(A) ved en vindhastighed 8 m/s målt fra det mest støjbelastede punkt ved udendørs opholdsarealer højst 15 meter fra beboelse i det åbne land.

Den eksisterende lavfrekvente vindmøllestøj på beboelsesejendommen er beregnet til at udgøre 12,9 dB(A) ved 6 m/s og 16,6 dB(A) ved 8 m/s. Den samlede beregnede lavfrekvente støj på beboelsesejendommen fra vindmøller efter opstilling af de nye vindmøller vil være på op til 11 dB(A) ved en vindhastighed på 6 m/s og 12,5 dB(A) ved en vindhastighed på 8 m/s. Dette kan sammenholdes med den maksimale grænseværdi på 20 dB indendørs i beboelse i ovennævnte bekendtgørelse om støj fra vindmøller § 4, stk. 2.

5.2.3. Skyggekastpåvirkning

I vurderingen af anlæggets skyggekastpåvirkning på beboelsesejendommen, har Taksationsmyndigheden lagt opstillers beregninger til grund.

Ifølge beregningerne vil det årlige skyggekast på beboelsesejendommen og de nære udendørs opholdsarealer udgøre 19 timer og 21 minutter. Skyggekastet vil kunne forekomme i perioderne fra ultimo januar til medio november i tidsrummet ca. kl. 7:00 til ca. kl. 10:00. Det vil være vindmøllerne 1-6, der kan forårsage skyggekast. Vindmøllerne har installeret skyggestop, hvilket medfører at den maksimale skyggekastpåvirkning er 10 timer pr. år.

Baseret på opstillers skyggekastberegninger, lægges det til grund, at der forekommer skyggekast på beboelsesejendommen fra andre vindmøller i området (dvs. vindmøller, der ikke indgår i nærværende anlæg). Ifølge beregningerne udgør det forventede skyggekast fra de andre vindmøller 2 timer og 35 minutter i perioden fra primo februar til ultimo april og igen fra medio september til medio november i tidsrummet fra ca. kl. 6:30 til kl. 9:30.

6. Vejledning

6.1. Genoptagelse

Du kan klage over denne afgørelse til Taksationsmyndigheden med henblik på at få sagen genoptaget. Det kræver almindeligvis, at der i den påklagede sag er begået væsentlige sagsbehandlingsfejl, eller at du kan fremlægge nye oplysninger af væsentlig betydning for den påklagede sag.

6.2. Domstolsprøvelse

Taksationsmyndighedens afgørelse kan ikke påklages til anden administrativ myndighed, jf. VE-lovens § 12, stk. 1. Det er dog muligt at anlægge retssag mod opstilleren, f.eks. om Taksationsmyndighedens vurdering af værditabet og værdien af beboelsesejendommen og om salgsoptionen og salgsoptionens størrelse, jf. VE-lovens § 12, stk. 2, 1. pkt. Tilsvarende kan opstilleren anlægge sag mod anmelder om ovenstående vurderinger. Der gælder som udgangspunkt ikke en frist for at anlægge sag, men hvis opstilleren betaler for værditab i overensstemmelse med denne afgørelse, skal sag anlægges inden 3 måneder fra betalingstidspunktet.

Med venlig hilsen

Lisa Hjerrild
Formand for Taksationsmyndigheden

Kopi af denne afgørelse er sendt til opstilleren af vindmøllerne og solcellerne. Afgørelsen vil blive anonymiseret og offentliggjort på www.taksationsmyndigheden.dk.

Bilag 1

Oversigt over sagens indhentede dokumenter

- Lokalplan nr. 16-001 for Jammerbugt Kommune
- Kommuneplantillæg nr. 17 til Kommuneplan 2016-2017
- VVM-redegørelse og Miljørapport for vindmøller ved Nørre Økse Sø. Jammerbugt Kommune, november 2016
- VVM-tilladelse af 27. september 2018
- Byggetilladelser af 18. januar 2023 til 3. februar 2023 fra Jammerbugt kommune
- Tingbogsudskrift
- Oplysninger om ejendommen og bygninger fra Den Offentlige Informationsserver, www.OIS.dk
- Opdateret beregninger for støj og skyggekast
- Partsindlæg fra anmelder af den 4. april 2023
- Bemærkninger til sagen fra anmelder af den 4. maj 2023